

14. ОКТОБАР

ЛИСТ РАДНОГ КОЛЕКТИВА
ИНДУСТРИЈСКО-ГРАЂЕВИНСКОГ ПРЕДУЗЕЋА
»14. ОКТОБАР« – ОБРЕНОВАЦ

ГОДИНА II • БРОЈ 19 • ОКТОБАР 1970 • ИЗЛАЗИ ЈЕДАНПУТ МЕСЕЧНО • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ПРАЗНИК „14. ОКТОБРА“

У наредном периоду заложити се за већу ефикасност самоуправљања

● РЕКАО је НЕДЕЉКО СТОЈИЧИЋ, ПРЕДСЕДНИК РАДНИЧКОГ САВЕТА
НА СВЕЧАНОЈ СЕДНИЦИ ● ВЕТЕРАНИМА ПРЕДУЗЕЋА ДОДЕЉЕНЕ НА-
ГРАДЕ И РУЧНИ САТОВИ

Празнично расположење влало је 14. октобра ове године у свим погонима Индустриско-грађевинског предузећа „14. октобар“, иако рад није прекидан. Несвакидашња живот је осећала свуда, просторије су биле свечано украшене, а за дневни оброк (по традицији — печење и флаши пива) нису се требали давати бонови или новац. Ветерани — радници журили су, по завршетку рада, кући да обуку свечана одела јер не присуствовати свечаној седници Радничког савета која је била заказана за 15 часова у просторијама пољопривредног добра „Макиш“.

Већ у 14 часова почели су да пристижу гости а у 15 часова окучило се свих 250 званица међу којима представници инвеститора и коопераната, Југословенске народне армије, установа и друштвено-политичких јединица и организација, затим радници који су у предузећу радили по 20 и 10 година, председници првих радничких савета и други гости.

Радно председништво у саставу: Божидар Поповић, први председник Радничког савета Циглане, Борко Поповић, први председник Управног одбора предузећа „Радник“, Недељко Стојићић, садашњи председник РС, Душан Шевић председник Управног одбора и Михајло Марчета, генерални директор предузећа „14. октобар“, водио је ову седницу.

Реферат о јубилеју самоуправљања, празнику ослобођења града и развојном путу предузећа поднео је Недељко Стојићић. Потом су прочитани телеграми пословних пријатеља и про-

машаја. Али се поступно и си-

и грађана који су колективу стечтили празник.

Бурно је поздрављена предаја награда ветеранима предузећа: Генерални директор је предао награде тројици радника (по 50.000 ст. динара) који су у предузећу радили 20 година непрекидно. Осамнаесторо радника са стажом од десет година добило је ручне часовнике са изгравираном посветом, а први председници органа управљања такође су добили ручне часовнике.

Михајло Марчета је крајим говором завршио свечани део седнице после чега је слављеницима и гостима приређена вечера.

Две историјске деценије самоуправљања

На почетку свога излагања Недељко Стојићић задржао се на историјском тренутку, када је доношењем, 1950. године, Закона о предаји фабрика радничима на управљање узвари почела борба за развијатак самоуправљачког социјалистичког друштва.

„Није мебутим било тако једноставно остварити начела самоуправљања назначена у првом законском документу из 1950. године, рекао је даље Стојићић. Било је у каснијем развијку много дилема, доградњи и измена како у законској регулативи, тако и у поступцима који су били навикли на административни систем, на централно планирање. Било је и грешака, несналажења и промене.

Тако су први кораци на самоуправљачком путу, у прве четири године, били у знаку напуштања административног и централизованог управљања привредом и све већег респектовања законитости тржишта. За велики број потрошних добара и услуга могле су се слободно формирати цене. Мерило добrog привреде остало је доходак, иако је још увек велики део дохотка захватила државна организација као и највећи део инвестиционих фондова. Међутим, предузећа су одлучивала о делу дохотка, о висини личних доходака, о фондовима за инвестицију одржавање као и о фондовима који су оставали после расподеле личних доходака.

Тако је привреда постала пословнија, радили су се пројекти за нове захвате, почело је стручно оспособљавање кадрова за нови, савременији вид привреде. Први кораци били су успешни. Раднички савети и њихова тела, нови термини у управљању предузећима, постали су све популарнији и њихове одлуке све зрелије. Једна данашња идеја експлоатисаног радништва постала је стварност.

(Наставак на стр. 2.)

Гости: пословни пријатељи, радници и представници организација на свечаној вечери

На Дан „14. октобра“ директор предузећа Михајло Марчета поздравља госте

На заједничкој седници радничких савета
„14. ОКТОБРА“, „ЕЛАНА“, „КОЛОРА“ и „БРАНКА ПЛЕБАША“

Оснивање здржаног предузећа

● НОВО ПРЕДУЗЕЋЕ НОСИБЕ ИМЕ ГРАБЕВИНСКО-ИНДУСТРИЈСКИ КОМБИНАТ (СКРАБЕНО ГИК) СА СЕДИШТЕМ У БЕОГРАДУ ● ЗА ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ ДИРЕКТОРА ИЗАБРАН МИХАЈЛО МАРЧЕТА ● РАСПИСАНИ ИЗБОРИ ЗА ПРВИ РАДНИЧКИ САВЕТ ЗДРЖАНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА 12 НОВЕМБАР 1970. ГОДИНЕ

На заједничкој седници четири радничка савета предузећа који су се радници на недавном референдуму изјаснили за оснивање здржаног предузећа, одржаној 12. октобра у Новом Београду у просторијама „Елана“, донесено је више одлука којим се регулишу односи за скори почетак рада новог комбината. Председништво ове седнице сачињавали су четири председника савета а водио је председник Савета „Елана“ — домаћина ове седнице. Образложења појединачних предлога аката дао је Вукман Шћепановић дипломирани правник „14. октобар“ и председник Централне изборне комисије на референдуму.

● На овој седници утврђен је коначан текст уговора о оснивању здржаног предузећа и овлашћени директори предузећа да га могу потписати.

● Одлучено је да оснивачи издаје извесна средства („14. октобар“ 10, а остала три по 5 милиона старих динара) за почетак рада Здруженог предузећа.

● Посебном одлуком, коју је усвојио овај форум, регулисана су статутарна питања ради усмеравања рада нове асоцијације, све до њеног коначног конституисања.

● Избори за Раднички савет новог предузећа одржана су 12. новембра, а формиране су и

Централна изборна комисија (председник Вукман Шћепановић и заменик Војводиновић Миодраг) као и изборне комисије у сва четири предузећа. Одлука радничких савета о начину избора Радничког савета новог предузећа предвиђа да се из сваког предузећа изабре по пет чланова, а директор је двадесет први члан савета по положају.

● Систематизована су и радна места у новом предузећу која ће бити попуњавана сукцесивно, углавном високострукчним кадром. Посебна комисија ће обавити све послове око конституисања предузећа.

Близу седамдесет чланова савета аплаузом је поздравило и прихватило предлог да се ново здружене предузеће зове Грађевинско-индустријски комбинат (ГИК) са седиштем у Београду. Бурним аплаузом поздрављен је и избор Михајла Марчете, генералног директора „14. октобар“, за вршиоца дужности директора новог Грађевинско-индустријског комбината. Пошто је прихватио овај избор Марчета је крајим говором захвалио овом форуму на повељу.

Реч Михајла Марчете

„Ми смо се још у почетку, још од првих припрема, изјаснили за то да треба створити јаку и добро организовану организацију која ће својом сигурношћу (Наставак на стр. 2.)

ПРАЗНИК „14. ОКТОБРА“ • ПРАЗНИК „14. ОКТОБРА“ • ПРАЗНИК „14. ОКТОБРА“

(Наставак са стр. 1.)
Наредних неколико година проширен је дomet самоуправљачке делатности, али и повећана одговорност: уведена је камата на основна средства, а инвестиционе кредите требало је враћати. Предузета су из дела добити могла повећавати зараде својим радницима, а остатак је, према одлукама самоуправних органа, ишао у фондове. Радило се, дакле, о проширењу самоуправног права.

И сваки даљи период у току ове две историјске деценије био је срачунат на све већу афирмацију самоуправног процеса и његову даљу дотградњу. Једновремено су у томе процесу израстали нови људи који су својом квалификованишћу и опредељености самоуправном развијенству одлучивали о будућности свога предузећа.

Наредна етапа, до 1965. године, била је обележена упорним борбом на повећању продуктивности рада, а доходак је постао основа расподеле. То је било време када је све већи број производа наших предузећа излазио на светско тржиште, када је целом свету постало јасно да се једна заостала и неразвијена земља, благодарећи самоуправном одлучивању и иницијативи људи, за релативно кратко време отрела из заосталости. У предузећима, сада већ богатим, са развијеним производним снагама и знатним истукством у вођењу привреде, славила се петнаестогодишњица самоуправљања.

Но, на прату је била нова етапа. Требало је потпуно реформисати привредни систем, посттији светске норме у производњи и укључити се у међународну поделу рада. Наступила је тако 1965. година, година почетка привредне реформе, која је још увек у чуном замаху.

Основна обележја овога данашњег, реформског доба је потпуно учвршење самоуправљања и интензивни развој привреде. Човек је основна вредност и носилац целокупног процеса. Највећи део дохотка остаје предузећима, која су сада, уколико су добро организована, добро опремљена и добро вођена, у могућности да израсну у гиганте и да се са успехом носе на попришту светског такмичења.

„14. октобар“ стартовао је у првим данима реформе

На Данашњи дан, у оквиру јубилеја самоуправљања, радници „14. октобра“ славе и Дан ослобођења града који је једновремено и Дан предузећа.

Пре четврт деценије Обреновац је ослобођен од окупације непријатеља. Јединице Народноослободилачке војске, у чијем саставу налазио и Одред посавских партизана са преко 3.000 бораца, ушли су у град. Био је то крај четворогодишње борбе многих сина и кћери овога краја, од којих су многи дали своје животе у борбама против непријатеља. Споменици првоборцима, борцима и народним херојима посавско-тамнавског краја подсећају данашње младе самоуправљачко поколење колико је била цена слободе у којој она може развијати своје стваралаштво до неслучењних размера.

Имајући у виду значај тога дана, ово предузеће узело је датум ослобођења за своје име. Оно је настало од два предузећа: Грађевинског предузећа „Радник“, основаног 1949. и Индустрије цигле и црепа која је пословала као предузеће од ослобођења. Октобра 1963. године Индустрија цигле и црепа припојила се „Раднику“, па је јединствено предузеће радио под именом „Радник“ још годину дана. Почетком 1965. године ово предузеће добија име Дана ослобођења Обреновца „14. Ок-

Радни председништво свечане седнице Радничког савета.

тобар“. Ново предузеће почело с новим средствима износила је да се бори у првим данима око 360 милиона динара. Реформе са многим проблемима, са којима су се сусретала сва мања предузећа. У њему је 1963. године радио нешто пре 300 сталних радника и близу

5.000 квадратних метара, која ће запослiti махом високо стручну радну снагу и годишње производити око 15.000.000 производних јединица толико тражених опекарских производа.

За ово време развијали су се и јачали органи самоуправљања. Само кроз радничке савете и управне одборе прошло је око 205 радника. У саветима радних јединица учествовало је око 455 радника, што значи да је скоро сваки радник био у положају да одлуčује о судбини предузећа.

Међутим, сви ови резултати још увек нису гаранција за миру и безбедан опстанак у условима реформе. Због тога се почетком ове године и родила идеја да наше грађевинско предузеће и неколико сродних предузећа пратећих делатности створе нову асоцијацију — задужено предузеће. Предузећи су кораци и припремање потребне анализе и извршени други припремни радови. Ова акција уроđila је плодом 1. октобра када је 85 посто гласалих из сва четири предузећа дало свој глас ЗА задужено предузеће. Тако се створила асоцијација од близу 2.000 радника која ће већ идуће године остваривати 15 милијарди бруто прихода.

У наредном периоду заложићемо се за још већу ефикасност самоуправљања, стално учвршујући његове основе. Морамо се изборити да главни носиоци репродукције буду радници — непосредни производчи, а то је и сигурана гаранција за нове успехе у привређивању.

правно одлучивање. У свему овоме имају великих обавеза и одговорности сви чланови организација а такође и нови директор који ће се старати да извршава њихове одлуке.

„Ми можемо, рекао је на крају Марчета, делити мишљења док се договорамо, али када се једном договоримо — морамо заједнички и без икаквих резерви те одлуке и извршити“. (Д.)

Оснивање здруженог предузећа

(Наставак са стр. 1.) и средствима моћи да конкурише на грађевинском тржишту. Наше су организације биле мале, и овако удружене још увек нисмо велика организација, па стога задатак који стоји пред нама утолико озбиљније морају схватити и да строго и пре-

цизно формулишемо поантику константног рада. Поред формалног удружења ова четири

он је даље говорио о потреби дефинисања карактера предузећа, сада предстоји рад на стварном удружењу у по- гледу пословне активности, или да се при том не негира самосталност сваког предузећа по- њем посла у Београду и на наособ, већ да се та самосталност и даље јача кроз самоу- Приморју може организовати пост и даље јача кроз самоу-

Признање ветеранима

На прослави годишњице Дана предузећа награђени су радници ветерани „14. октобра“. Тако су три радника за 20 година стажа добили по 50.000 ст. динара, 18 њих добило је ручне часовнике са посветом. Први председници органа управљања такође су добили часовнике.

• **ЗА 20-ГОДИШЊИ СТАЖ:** Андрић Нада, Вујићић Бранислав, Маринковић Борисав.

• **ЗА 10-ГОДИШЊИ СТАЖ:** Станчић Светлана, Симић Јелена, Томић Александар, Вучићевић Драгољуб,

Младеновић Живорад, Јелићић Јована Живорад, Радивојевић Миодраг, Стакић Александар, Антић Борисав, Димитрић Драгослав-Бела, Бегенишић Рајко, Грујић Божидар, Миленковић Милорад, Илић Драгутин, Јанићијевић Митар, Миљковић Мирослав, Тодоровић Урош и Кнежевић Момир.

• **ПРВИ ПРЕДСЕДНИЦИ ОРГАНА УПРАВЉАЊА:** Поповић Божидар, први председник РС Циглане и Поповић Борисав-Борко — први председник УО „Радника“.

ИЗ РАДА ОРГАНА УПРАВЉАЊА

ЈЕДАНАЕСТА СЕДНИЦА РАДНИЧКОГ САВЕТА

Признавање интерних квалификација

Чланови Радничког савета, на седници од 6. октобра, прихватали су извештај комисије о спровођењу референдума у радним организацијама, а нанименована је и комисија која ће премити предлоге за доношење одлука на заједничкој седници радничких савета задужених предузета.

● На овој седници образован је одбор за прославу Дана предузећа.

● Измењена је ранија одлука о орочавању средстава предузећа за рачун беочинске фабрике цемента од 200 на 300.000 динара.

● Одлучено је, на основу захтева радника на градилишту „Змај” у Земуну, да се исплата теренског додатка и даље врши без умањивања, на основу Правилника.

Осмисливач је још неколико одлука и закључака међу којима:

— да служба интерне контроле припреми извештај о свом раду за наредну седницу;

— да се за наредну седницу поднесе писмени извештај од стране Комисије због чега ценовници нису донесени о року;

— обезбедити раднике молере за радилице у Бубањ-потоку;

— радна јединица машинског парка да оспособи Кран-дизалицу;

— што пре обезбеди (до 10. октобра) исхрану радницима у Ваљеву;

— Служба општих и кадровских послова треба да убрза рад на доношењу плана стручног образовања радника.

АКТИВНОСТ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СК

Програм идеолошког образовања прилагодити потребама

Још средином септембра Секретаријат Основне организације Савеза комуниста сачинио је предлог програма идеолошко-политичког образовања чланова. Одлучено је том приликом да се у скорије време закаже конференција Основне организације на којој би се анализирали проблеми ове области и усвојити програм.

Доносимо најинтересантнија места из овог пројекта програма идеолошко-политичког рада.

„Наша радна организација данас запошљава близу 900 радника од чега су 104 комунисти. То значи сваки девети члан колективе је комуниста. Највећи број комуниста ради у материјалној производњи.

Активни задаци у припрема-ма за опште-народну одбрану били су предмет сталне бриге чланова у нашој радној организацији, пре свега у смислу упознавања комуниста са концепцијом општенародне одбране, или на томе треба убудуће још више радити. Предузеће је у ову сврху издвојило знатно материјална средства.

Сматрамо да је при изради програма идеолошко-политичког рада потребно да се разматра неколико кључних питања за остваривање водеће улоге комуниста као што су:

— Социјалистички производни односи у условима робне производње, развој самоуправљања, аруштвеног планирања и деловања закона тржишта, као и односи расподеле према резултатима рада и социјалистичке социјарности;

— Даљи развој политичког система који одговара развијеном самоуправљању и с тим у вези положај и улога авангарде;

— Промена у бићу нација у савременим условима у међународним односима;

— Тенденције у међународним односима данас, међународне околности у којима се развија наше аруштство;

— Супротности савременог света и социјализма као светског процеса;

— Улога СК у данашњим условима у савременом међународном радничком и комунистичком покрету;

— Материјални предуслови за стварање развијеније идеологије радничке класе;

— Моралне и хуманитарне вредности самоуправљања као једине алтернативе за развој социјализма као светског система.“

Крајем овог месеца у Пироту одржано саветовање о култури рада имало је за тему старо питање: како у југословенским усlovима смањити јаз између материјалног и духовног рада. Организатори саветовања били су Културно-просветна заједница Србије и Веће Савеза синдиката Србије, а домаћин — Фабрика конфекције и трикотаже „Први мај”, прошлогодиши добитник Вукове награде за резултате остварене у неговању и развијању културе рада.

Уводни реч дао је др Мирољуб Печујлић, професор Универзитета и члан Извршног бироа Председништва СКЈ, а маркантније радове за саветовање припремили су Првослав Ралић, секретар Комисије за теоријски рад Председништва СКЈ; Влада Милић, магистар социологије; Братислав Стојановић, сликар; Мирко Фрухт, професор и публициста дизајна; Душан Сковран, професор Музичке академије; Милош Нишавић, професор Факултета за физичко васпитање и Милош Јевтић, секретар Културно-просветне заједнице Србије.

Према тематици и, донекле, начину презентације, пиротски симпозијум могао би се поделити на два неједнака дела: у првом (већем) припадници духовне стране (историјске поделе рада) изнели су научно-теоретички аспект насловне теме, док се други део односио на конкретне примере из праксе, првенствено фабрике-домаћина.

Социолог Влада Милић говорио је о значају научно-образовних чинилаца у култури рада, на коју је рекао да „у свом најопштијем социолошком значењу означава култивисање, оплемењивање људских способности и снага на основу људских, друштвених вредности и идеала“. Душан Сковран је изгласио улогу музике у оплемењивању човека, а Милош Нишавић је о значају здравствене и физичке културе говорио у стилу старе аксиоме „у здравом телу — здрав дух“.

Уместо даљих цитата и набрања читаоцу ће материју и суштину културе рада успешније

приближити конкретан пример фабрике „Први мај“ у Пироту. Предузеће је основано 1958. године, спајањем три занатске радионице, а производне просторије су биле смештене у бившим кафанама и неу碌ним баракама. Поред свих недаћа, амбициозни колектив се ипак брзо развијао и, уз многа одирања и десетине хиљада добровољних радних часова изграђена је нова, савремена фабрика. Нове производне просторије биле су, међутим, само предуслов и почетак акције даљег развоја. Изградња раскошног здравственог центра, фабричког парка са атракцијама, фонтанама и склопима, подизање и уређивање рекреационог центра, фабричког ресторана, велике библиотеке... само су њен логични и природни наставак. Цветне алеје у халама, уметнички детаљи и сликарска дела на зидовима, плафони у ресторану, зидови обложени тапетима, светле просторије и склад боја у њима — детаљи су који су одмах почели повратно да делују на повећану производњу, расположење, физичко и спихичко стање радника, њихово понашање и навике.

Култура рада

ИЗМЕЂУ ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ

Да надлежне стручне службе и одговорни руководиоци треба да предузму све потребне мере да се грађевински радови на реконструкцији фабрике опекарских производа у Ваљеву заврше у планираном року.

● Стручна служба и РЈ грађевинске оперативе Обреновац треба да предузме мере за завршење 20 станови на градилишту „Циглана“ у Обреновцу, о року.

Да надлежне стручне службе и РЈ грађевинске оперативе О бреновац предузму мере да се о року заврши 30 станови и да се исти о року предају, и то на градилишту „П-4“ у Обреновцу; исто тако предузете мере у цијем завршавању радова на објектима П+4/C-50, затим завршити све радове код ВП у Обреновцу, као и радове на адаптацији дома старада у Обреновцу.

● У планираном року завршити и све радове на градилишту „Карбуолово“ код Неготина.

Стручне службе и радне јединице Грађевинске оперативе О бреновац треба да предузму мере да се заврше сви радови у кругу фабрике „Змај“ — Земун.

● Исплату личног дохотка извршити за предузеће као целину за септембар 1970. године на основу донетих одлука савета радних јединица.

● Стручне службе и одговорни руководиоци треба да предузму све потребне мере да се грађевински радови на реконструкцији фабрике опекарских производа у Ваљеву заврше у планираном року.

● Стручна служба и РЈ грађевинске оперативе Обреновац треба да предузме мере за завршење 20 станови на градилишту „Циглана“ у Обреновцу, о року.

Да надлежне стручне службе и одговорни руководиоци треба да предузму све потребне мере да се о року заврши 30 станови и да се исти о року предају, и то на градилишту „П-4“ у Обреновцу; исто тако предузете мере у цијем завршавању радова на објектима П+4/C-50, затим завршити све радове код ВП у Обреновцу, као и радове на адаптацији дома старада у Обреновцу.

● У планираном року завршити и све радове на градилишту „Карбуолово“ код Неготина.

Стручне службе и радне јединице Грађевинске оперативе О бреновац треба да предузму мере да се заврше сви радови у кругу фабрике „Змај“ — Земун.

РЕЗУЛТАТИ РАДА ЗА 9 МЕСЕЦИ

ПОСТОЈЕ РЕАЛНЕ МОГУЋНОСТИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА

Резултати деветомесечног пословања били су предмет расправе на седници Управног одбора, одржаној 20. овог месеца. Целокупно пословање у односу на план за ову годину остварено је са 76,4 одсто, док проценат остварених трошка производње износи 72,1. Доходак је у односу на планирани остварен са 88,3, а добит са 58,5 процената.

Упоређено са резултатима оствареним за осам месеци деветомесечни су већи за 10,7 код укупног прихода, доходак је повећан за 14,3, а добит за 4,6 процената.

Чланови Управног одбора и стручних служби истакли су да, и поред објективних околности, не могу бити задовољни резултатом у деветом месецу који је био погодан за интензивну активност у свим делатностима. Узроци релативно споријег рада укупног прихода, дохотка и добити потражени су у закашњењима у раду грађевинске оперативне и организационо-технолошким слабостима у другим делатностима.

Прихватајући овакву оцену Управни одбор је донео следеће закључке:

— Уложити максимум напора да се што пре и о року заврше радови у грађевинској оперативи као и да се објекти предају и реализују;

— Заложити се у извршењу задатака и отклањању свих тешкоћа и слабости организационо-технолошке природе на сваком поједином радном месту;

— Детаљну анализу пословања за девет месеци изнети пред колектив и органе управљања радних јединица;

— Имајући у виду обавезе према радној заједници и друштвеној заједници као целини уложити максималне напоре за остварење свих задатака јер је, по свему судећи, могуће остварити радне и пословне резултате који су планирани за 1970.

С. У.

кистану радове у вредности од око 61,4 милиона долара. „Партизански пут“ гради ове године у Либији и Замбији путеве, мостове и стамбене зграде у вредности од 15,3 милиона долара.

Психоза несташице челика

У овом моменту тешко да би се нашао и један потрошач који се не би жалио на дефицитарност челика. Завладала је права психоза несташице. У којој мери је таква оцена тачна, може најбоље да послужи податак да произвођачи и потрошачи бетонског челика — који

је иначе најдефицитарнији — на два састанка нису могли уопште да се договоре о билансу потрошње у идућој години, па је остало да се то покуша решити на трећем састанку који ће се одржати вероватно ове недеље.

Испоставило се, наиме, да су потрошачи бетонског челика захваћени психозом несташице, поднели таква „требовања“ да је, када се све сабрало добијен биланс потрошње у 1971. години од преко 900.000 тona. Трезвене процене рачунају, међутим, са свега око 400.000 тona. Ове процене су преовладале, па је закључено да се за идућу годину затражи увоз 150.000 тona бетонског челика. Ипак то није био дефинитивно утврђен захтев, већ је остављено да се он утврди на следећем састанку.

ЈЕДАН ДАН У ДЕЧЈЕМ ОБДАНИШТУ

ВЕЛИКИ СВЕТ МАЛИШАНА

Обданиште у Улици Вука Карадића у Обреновцу има велике, светле прозоре иза којих радионо гледају малишани.

Савремено решени облици ове грађевине можда неће одговарати дечијој машти, али мале лимене животињске фигуре на огради обданишта, маме дечије погледе (па чак и погледе одраслих) и дају до знања да је иза те ограде, на којој су Паја, Мики, Шиља, Денис, и остали, један други свет, другачији од света улице.

Велике сале у којима бораве деца, пружају различите утике, свака према узрасту својих малишана.

У холу, на једном слободном зиду, сунце, жуто као сунцокрет, жарко обасјава кривудави путелак као из сликовице „Ивица и Марица“, и ево: тим путелаком иду дечак и девојчица држећи се за руке, баш као Ивица и Марица.

У просторији дечијих јаслица су мали креветићи, један до другога, и по зидовима много бројне апликације из дечијих бајки, а под прекривен мноштвом играчака и разнобојним јастуцима који служе место столица. Малишана од годину дана који ове бораве има много, а на њих будно мотре две „тете у белом“ — медицинске сестре, којима вероватно није лако преводити те силене различите „стране језике“.

Друга група просторија је „самостална територија одраслих“, а ту је и 15 дечака и девојчица од три године, а чува их неговатељица Милојка Сезар, која је врло радо пристала да пар часака поприча са својим и о својим штићеницима.

Дечје обданиште у Обреновцу: „Радни дан“ малишана, уз љубашке, пешчаник и играчке.

Зато, ако је неко посумњао у тврђању, да деца имају свој „радни дан“ онда ће их без сумње разуверити подаци које је дала њихова неговатељица.

Цео дан је испланиран, почев од долaska.

У сали се налазе, осим сточија и столица, много бројне играчке разврстане по групама; свака група играчака чини одређени кутић, а деца се по властитој жељи одлучују који ће кутић изабрати.

Затим долази доручак, а после доручка је такозвано обавезно занимање.

Преношење топлоте течностима

Фирма „Bau und Montage GmbH“ из Хамбурга произвела је уређаје за преношење топлоте, одн. загревање помоћу течности, које ће лансирати на тржишту у Вел. Британији преко фирме „Allen Ygnis Boilers“, Prices End, Tipton, Staffs.

Уређај садржи органски или неоргански преносник топлоте у течном или гасовитом стању, који омогућава константно загревање до високих температура при ниским притисцима. Уређаји су намењени првенствено за потребе прецизног одржавања стапне температуре или за индиректно загревање осетљивих материја.

Најчешћа је примена у извођењу хемијских процеса, производњи гуме и пластичних материја, индустрији текстила и бојења, дестилацији катрана, производњи хартије и картона, рафинеријама, керамичкој индустрији, обради метала и дрвне грађе.

Уређаји могу да се приклjuču на загревање уљним или гасовитим горивом, уз то су потпуно аутоматизовани и испоручују се комплетирани са свим деловима, тако да се једноставно укључују у мрежу. Могу се приклjučiti за рад при отвореним или затвореним операцијама, појединачно или у комбинацијама. Предности леже у врло компактној и малој запремини, великој ефикасности и брзом загревању до потребне температуре. Предвиђен опсег за сада је од 300,000 Btu/h до 8 Btu/h, али ће се ускоро проширити до 20 m Btu/h.

Целу ту „велику“ песмицу Ивана је изрецитовала у једном даху, након чега се поново поклонила својој пажљivoј публици.

Моментално, у складу са годишњим добом, обрађују Јесен.

У другом делу објекта је средњи узраст. Ту су „питомци“, најстарији дечаци и девојчице, који су на питање колико имају година, у један глас поносно викнули: „Шест“. А то, мора се признати, није мала ствар.

Њихова неговатељица, симпатична Зорица Петков, са много лепих речи хвали своје „питомци“, којих има 30.

Радо се одазвала жељи да укратко исприча о овим дечацима и девојчицама.

„Да сте дошли нешто раније, каже она, могли бисте видети како се за тили час од ових ормарина уз зидове направи креветићи, и то је спаваоница. У одређено време, после ручка, обавезно је спавање, и за то време малишани се сами увлаче, свако у свој мали кревет, и почиње спавање“.

Рад се одвија по прописаном главном програму. Све што је дано дете током године најчешће или било шта уради, чува се у фасциклима, и на крају године предаје родитељима који ће вратити све пуну љубави сачувати прве радове своје деце.

Дан брзо прође иако почине рано, уз заједничке игре у дворишту где се налазе пешчаници, љубашке, и све што прати игру и рад ових малишана. Но они или она ипак са нестрпљењем погледају на прозоре. Јер то, долазе и први родитељи.

Уз веселе узвике, на брзину се скидају радне кецеље стављају у гардеробе, и уз „Здраво аругарице“ завршава се „радни дан“ у дечијем обданишту, које остаје празно све до сутра.

Б. Б.

ЗАШТИТА НА РАДУ

Права али и одговорности

Нису ретки случајеви да неки радници било на ком месту да не познају своја права или још више — одговорности. Правилник о заштити на раду који је недавно усвојен обухватио је сва права, одговорности и надлежности у погледу доследног спровођења заштите на раду. Врло су чести случајеви да руководилац објекта — градилишта или погона истиче своје тешкоће око мера и норматива заштите на раду наведени да се десила повреда радника и да је прошло неколико дана, па не зна шта ће предузети. То значи непознавање прописа једне широке области без које се не може замислити било који програм рада, па чак и најманы радни захват. Данас је у свету заштита на раду нераздвојни део процеса.

Радници, непосредни производбачи, морају шире схврати своје обавезе. Они морају да знају шта то, на пример, значи да се при раду служе свим заштитним направама и средствима личне заштите, да их наменски користе, да пажљиво рукују са њима и да их одржавају у исправном стању. Све те направе конструисане су као последица низа несрећа на раду. Исто тако, те направе и средства треба да се користе само у исправном стању, за конкретну сврху. У противном оне могу бити и угрожавајуће средство за кориснике ако су неисправне и непрописне.

Радници треба да раде на начин како је то технологијом процеса утврђено. Треба имати у виду да је сваки програм мера заштите утврђен према усвојеној технологији рада, па свако одступање од усвојене технологије аутоматски негативно утиче и на мере заштите, јер су

У савременом процесу потребно је веће познавање машине и стапна примена мера заштите на раду. Фабрика опекарских производа у Ваљеву.

хој мери, физичка способност. Сва та средства помажу човеку у обављању његових активности: кран-дизалица, зависно од капацитета, може да замени у раду велики број радника, од 50—200, па и више. Са добро регулисаним превозом, радници могу брже стићи на одређено место (радно место) него пешаче. Машина за прање веша успешно замењује домаћицу код куће, и низ других примера.

Када то имамо у виду, мора нам бити јасно да за тако нешто морамо расплатати са великим знањем. У колико би неко неупућен радио на оваквим средствима, могу настати катастрофалне штете и трагедије. Због тога се доносе одређени прописи, упутства, правила и закони који помажу и упућују да се ради одређени посао по строгом упутству. Ова упутства и прописи за различите услове рада различито су и прописани. Прописи су посебно оштри и захтевају велико познавање техничких карактеристика и свих опасности на оном радном месту — оној машини, која има шири фронт рада, на којем ради већи број радника (кран дизалица, електрична мрежа — инсталација, рад на висинама и слично). Зато се на овим радним местима, поред захтева за већим познавањем прописа, обавезно предвиђају и одговарајућа заштитна средства која обавезују све раднике у процесу рада да их употребљавају.

Према томе, придржавање прописа о заштити на раду има шири друштвени и законски интерес. Нико не сме због своје самовоље стварати људске жртве, остављати незбринуте породице, стварати социјалне проблеме и инвалиде рада. То морају имати у виду сви они који на било кој начин, кроз обављање одређених активности, подлежу обавезама, дужностима, надлежностима и правима из делокруга заштите на раду.

Н. СТОЛИЧИЋ

ПРЕПОРУЧУЈЕМО — ПРОЧИТАЈТЕ

Милован Глишић: ГЛАВА ШЕЋЕРА, РОГА, ШИЛО...

Ове године навршиће се сто година од када је свршени ученик гимназије из Граца код Ваљева уписао Технички одсек Велике школе у Београду и исте године постао уредник сатиричног студенстског листа „Враголан“. Две године касније млади Милован доспеће у затвор због илегалног преношења из Земуна у Београд Марковићеве „Србије на истоку“. Већ 1875., у својој двадесет осмој години, постаће помоћник уредника „Српских новина“, а у часопису „Отаџбина“ појавиће се прве проповетке из пера човека, дотле непознатог у књижевним круговима, чија ће проза деловати „као окрепљујућа промена у српској књижевности“.

Та се промена огледала у томе што су речи ваљевског практиканта, каснијег публицисте, сликовито изнеле на видело да на сву беду стварности тадашњих србијанских села и паланки за разлику од извештаченог и неискрено националних писања о српском селу неких тадашњих проповедача.

„Устаде и капетан, захвали на дочеку, изговори неколико веома поучних речи, па побе...“ Док му приђе кмет и за њим звер“ или које друго дело из описа великог ствараоца Француске деветнаестог века најви

— Господине, — почеће кмет — није баш у реду да одеш од нас тако празне руке — па му пружи главу шећера. Капетан као чинећи се да му то није по воли, узбији се и упита:

— А шта вам је то?

— Та ето, мало шећера, велимо да понесеш твојој дечици, нек су ти жива и здрава! — вељи кмет... — А немој замерити господине. Ми смо људи прости. Није да рекнеш какав мит, бо же сачувај.

— Не бих вам узео ја мит. Да ми дате пун овај вјат дуката, не бих вам ни погледао, само

ако је мит. Овако за љубав и добро поезнанство могу понети као мало шећера...

Одатле се крену капетан обилазити остала села... Свуда је био добро почаšћен и дочекан и свуда је добио главу шећера „да понесе дени“... („Глава шећера“).

Прочитајте „Главу шећера“ или било коју од његових проповедака („Рога“, „Шило за огњило“, „Прва бразда“ и друге.) Запахнуће вас задах сеоских крчми, општинских судница, среских канцеларија, паланачких дућана и дим са сиротињских сеоских огњишта.

Емил Зола: ЧОВЕК ЗВЕР

Скори у исто време живео је у другој земљи, у условима ревијених капиталистичких односа, или у бити сличних оним у Србији, човек који је жестином и снагом свога пера устајао против неправди тога друштва. То су Француска и Емил Зола.

Било да листате „Каљугу“, „Рад“, „Жерминал“, „Човек звер“ или које друго дело из описа великог ствараоца Француске деветнаестог века најви

ћете на оптужбе гњилог и нехуманог друштва, које баца човека у каљугу, у зверињак.

Његови јунаци су радници: рудари, железничари („Човек звер“) поморци, трговачки помоћници, глумци и у свакодневној борби за опстанак, за егзистенцију, у потпуној отуђености многолудних „заједница“, разједаних системом, долазе у положај да не могу господарити својим нагонима.

Д. П.

РЕЧДВЕ СА ПРВИМ ПРЕДСЕДНИЦИМА ОРГАНА УПРАВЉАЊА

Од запрежних кола до комплетне механизације

Прохладно предвечерје 14. октобра 1970. У свечано украпшено салу на Макишу пристижу прве званице за свечану седницу Радничког савета ИГП „14. октобар“. Међу првима су и Божидар Поповић, зидарски радник — пензионер и Борко Поповић, такође зидар и пензионер. Они су пре двадесет година водили седнице првих органа самоуправљања: Божидар је био председник Радничког савета Циглане, а Борко председник Управног одбора предузећа „Радник“.

Обојица су из Звечке, први рођени 1896. а Борко је осам година млађи.

Двадесет година није велики временски размак; многих се догађаја живо сећају ова два ветерана, али је многе већ пре крио вео заборава. Био је то почетак једне нове етапе у вођењу радне организације када се све учило у пракси.

— Који су проблеми били? Све је било проблем: радна снага, смештај, производња, зараде, каже Божидар. — Није би

не желим да говорим о својим „председничким мукама“. Али сећам се живо како сам једном реаговао. Требало је да се дели неки вишак или награда, не сећам се сада како смо она звали расподелу. Чујем ти ја, речли ми радници, да су службеници удесили спискове по ономе „ко ближе девојци, њему девојка“. Али врага: гледам ја спискове, али ништа не видим. Једино што сам могао — то је да их поцепам и закажем збор. На збору сви ћуте. „Шта је сада, другови?“ питам. „Говорите како треба“. Тајац Нико ни речи. После смо ипак поделили награду, али од тада више нико није имао спискове.

— А касније смо планирали и по 120 милиона, наставља Борко прекинуту мисао. Онда смо купили два половна руска тротонца. То је била прва механизација. Касније смо набавили дизалице и мешалице и освојили нове послове у Београду, Новом Саду, Младеновцу... — Питате како бисмо се сада снашли на тој дужности. Па

После двадесет година поново у радном председништву: Божидар Поповић и Борко Поповић.

ло машина, као данас, све се радило ручно.

— Ми смо у „Раднику“ имали тридесет људи, једна кола и два коња, додаје Борко. А требало је да остваримо четири милиона, да ли бруто производња или

дохотка не сећам се више. Можете мислiti како су нам у почетку тешко падале те бројке и јасно: данас смо богатији, осврти си планови. Лакше ми је премјењени, па је у том смислу, било да исклешем један камени блок од тоне, него да изведем

блок од тоне, него да изведем

можда бисмо се и снашли, више нисмо неписмени. И ми смо за ових двадесет година много тога научили. Али сада су најши млади и нови људи...

— Лакше је њима, данас. Не кажем да нема проблема. Сигурно их има и они су тежи и компликованији, али једно је јасно: данас смо богатији, осврти си планови. Лакше ми је премјењени, па је у том смислу, мислим, лакше.

— Па, у овом свечаном треједну тачку дневног реда до нутку пожелили бисмо предузећу да још више ојача, да најавије у сваком погледу, једно

— Схватали смо свакојако то предује у сваком погледу, једно

ногласно су изјавили на крају

ПРИЧА О 14. ОКТОБРУ

Желим да причам са тобом, драги мој 14. октобру! Желим баш зато што си Ти 26. унук великог и незаборавног 14. октобра 1944. године.

За ту твоју причу наградићу Теба својим стрпљењем и понудити прегрштима зрелих јабука, дуња, трожђа и неком чашицом љуте ракије мислобинског винограда.

„Драго моје дете“, поче да прича октобар, „лепо је то од тебе што желиш да сазнаш о прошлости и борбама овог краја и зато ћу ти причати све док те сан не савлада и детиња машта одведе далеко у будућност.

Немци су покушали да спрече пробој наше војске ка Београду. Но, у томе нијесу успели. Наше снаге су опколиле Обреновац из правца Звечке, Мислобина и приморале Немце да се повлаче. У рану зору 14. октобра Немци су из освете запалили фабрику у Баричу „Вистад“ и још неке објекте, а онда у великом хаосу

Малишани у Дечјем вртићу у Обреновцу.

ЗА АЛБУМ: МОЈ ЗАВИЧАЈ

Нова постојбина Словена

Римљани

Данаšnje Balkansko полуострво освојили су почетком првог века нове ере нови господари. То су били Римљани. Они су освојили и Посавину. Колубарску и Тамнавску Равницу преузели су и послужени римски војници који су се ту и населили. Из тога времена потичу богата и велика насеља, чији се трагови и данас налазе у ископинама. Таква су насеља била на местима где су данашња села Рвати, Стублине, Ушће, Скела и друга места данашњег обреновачког краја.

Римљани су присилили робове да изграде путеве, широке и калдрмисане, по којима су се кретале легије (војничке јединице) и коњске запреге са путницима. Путеви су били обележени миљкама, а на одређеним растојањима биле су подигнуте станице за размену коња и утврђења са војском за чување путева. Један такав пут водио је од Сингидунума (Београда) преко Моштанице, Барича, Мислобина и даље на запад. Код Мо-

штанице се налазила станица. О томе сведоче миљокази који су откопани из земље 1902. године код Барича и Мислобина.

У трећем веку по одобрењу римског цара Проба (који је био родом из Паноније) почела се по први пут гајити вина нова лоза.

У Посавини је пронађено, а и данас се налази, много разноврсног новца, начита и другог и по томе се може закључити каква је била култура људи тога времена.

Сеобе народа, Словени

Римљани нису могли да заштите ове крајеве од нових народа који су настали на Balkansko полуострво. Градили су утврђења, али су их све веће масе народа освајале и рушиле. Најпре су нашли Сарамати, затим Готи, Хуни и Авари. Ови су народи примали римске

УЗАЛУД

Морем сам пловила
Да набем срећу:
среће није било.
Пустињом сам ишла
Да набем хлада:
хлада није било...

Молила сам Посејдона
да исуши море:
он је пустio кишу.
Молила сам Сунце
да стане:
оно је ишло.

Лиљана ЕГЕДУШЕВИЋ
ученица VIII разреда

ПОБИ У ПОЉЕ

Пођи у поље
по безбојној паучини,
путем сунца,
или месечева зрака.

Гледај игру птица
на ливади сна,
шуми маште,
мору сећања.

Убери пролетњи цвет
боје дуге,
мириза чежње
и лепоте љубави.

Певај песме пуне
дечијих жеља
чежњивог чекања
и песничке романтике.

Микица ЈЕВБЕНОВИЋ,
ученица VI разреда

Весна ОБРАДОВИЋ
ученица VIII разреда

обичаје и живели са староседиоцима Римљанима.

Најборбенији народ, који је дошао у ове крајеве, био је словенски. Део словенских племена (Јужни Словени) крећао се према југу, преко Дунава и Саве, све до Мора. До краја VII века они су населили цело полуострво и почели оснивати своје државе.

Словенска насеља нису била велика. Куће су градили од слабог материјала. То су били вредни људи, и бавили се претежно земљорадњом и сточарством. Бавили су се и грнчарством, али у томе нису били тако вешти као њихови претходници, Римљани. Дуго нису имали ни свога новца, већ су се служили грчким (византијским) новцем. Посавином је владала Византија и по доласку Словена све до оснивања српске државе.

Палеж

Први српски владари сматрали су обреновачку Посавину делом своје државе. Зато су водили крваве битке против Мађара и других који су желили да освоје ове крајеве.

На месту данашњег Обреновца било је некада римско насеље, које је спаљено и срушено. После њих су и други народи ту подизали своја насеља, па и Словени. Прозвали су га Палеж. Вероватно по имену римске богиње Палес или пак по томе што је често паљено.

ПРАВНИК САВЕТУЈЕ

НЕПЛАЋЕНО ОДСУСТВО

Према одредби члана 77 Основног закона о радним односима радна заједница статутом или општим актом може утврдити случајеве и услове под којима радник има право на осуствовање са рада без накнаде личног дохотка а за које време остаје и даље члан радне заједнице радне организације с тим што његове дужности и права

стваривати права као што су право на лични доходак, на годишњи одмор, на плаћено одсуство и слично.

Како смо раније рекли, радник за време неплаћеног одсуства остаје и даље члан радне заједнице радне организације. Међутим, ово је у случају да неплаћено одсуство не траје дуже од 30 дана календарских (члан 131 Основног закона о пензионом осигурању). Уколико неплаћено одсуство траје преко 30 дана раднику се од првог наредног дана, тј. 31 дана, ово време не рачуна у радни стаж али му се радни стаж не прекида што значи да у погледу права која настају по основу непрекидног радног стажа (годишњи одмор, дечији додатак, права за време привремене незапослености) сматра се, након истека неплаћеног одсуства, као да није било никаквог прекида.

Правилником о радним односима наше радне организације, (чланови од 148 закључно са 152) утврђено је право радника односно могућност одобрења одсуствовања са рада без накнаде личног дохотка, уколико постоје оправдани разлоги као што су: болест у породици, путовање, извршење послова који се мора лично обавити и слично.

Правилником је такође утврђено да ово одсуствовање може трајати најдуже до 3 месеца.

Одлуком о одобрењу одсуства са рада без накнаде личног дохотка у трајању до 10 дана доноси директор предузећа а у трајању преко 10 дана савет радне јединице. Оба органа су аујна да објективно оцене оправданост разлога, а на основу писменог захтева радника.

Д. П.

П. А.

ПОЗНАЈЕМО ЛИ ИНТЕРНЕ ПРОПИСЕ

Болесници и патронажне комисије

Пословником о раду патронажне комисије утврђено је да радна организација именује патронажне комисије по радним јединицама ради организовања контроле коришћења боловања и пружања евентуалне помоћи члановима колективе. Комисија се састоји од 3 до 5 чланова а председник комисије мора бити члан Радничког савета или савета радне јединице.

Задаци патронажне комисије су:

— контрола коришћења боловања за време за које радна организација исплаћује накнаду личног дохотка на терет средстава уступљених радној организацији, у циљу онемогућавања намерног спречавања оздрављења и бављења привредном делатношћу;

— предлагаше руководиоцу радне јединице да се обустави исплате накнаде личног дохотка уколико за то постоји утврђено чињенично стање;

— предлагаше помоћи оболелим радницима који живе под тешким материјалним условима;

— упућивање замолнице надлежном комуналном заводу за социјално осигурање ради контроле боловања за раднике који болују ван седишта радне организације и њених радних јединица;

— обилазак радника који се налазе у стационарима.

Приликом обиласка осигураника — болесника комисија мора бити у саставу од најмање 3 члана. Своје обиласке комисија обавља у редовном радном времену, када се ради о хитним случајевима, а у осталим случајевима ван редовног радног времена.

Уколико комисија утврди да радник намерно спречава сопствено оздрављење даје предлог руководиоцу радне јединице да донесе наредбу о обустави исплате накнаде личног дохотка на основу кога је руководилац радне јединице дужан донети наредбу која је одмах извршила. Наредба се издаје у 4 примерка од којих се по један примерак доставља служби књиговодствено финансијских послова, осигуранику, патронажној комисији и служби општих и кадровских послова ради вођења евиденције.

Уколико руководилац радне Конференције у Лусаки је укајединице не донесе наредбу, зала на нове путеве. Генерална председник патронажне комисије УН их је потврдила

ПОЛИТИЧКЕ ТЕМЕ

ЗА БОЉЕ ОДНОСЕ У ЕВРОПИ

Сусретом са председником Француске привела се крају аиста састанака председника Југославије са шефовима шест земаља Европске економске заједнице, јер ће, као што је јављено, под крај године председник Тито посетити Италију. У сплошнополитичкој пракси наше земље то је био први пут да се у кратком временском року, у циљу једног квартала, обаве разговори са водећим личностима шест западноевропских држава. У томе, међутим, вала пре видети стицај околности нешто некакв заокрет у сплошнополитичкој оријентацији Југославије.

Смисао значај и место европске турнеје председника Тита могуће је ближе одредити освртом на опште и уже оквире политичког тренутка у којем се одиграва. Медији углавном истакнуле су углавним линијама. У Европи, после споразума Косигин—Брант од 12. августа, отворене су шансе за спровођење „немачког питања“ као основне препреке процесу смиривања и европског разумевања.

И светски и европски тренутак је несумњиво врло сложен. Али неоспорно је да постоје услови да прилике крену на боље, и у свету и на европском континенту.

Пред европску турнеју председник Тито је учествовао на Трећој конференцији у Лусаки као доајен политичке несврсташа и заговорника њене снажније активности у годинама које су пред нама. Имао је затим значајан сусрет са председником Никсоном и низ других значајних контаката.

Навођење никошто не умањује значај који су путовања председника Југославије и сусрети са водећим људима земаља Западне Европе имали за међусобне односе. Билатерално сарадњи са сваком земљом придајемо примаран значај, и стога што је она у обостраном интересу, а и стога што верујемо да не може постојати добра „општа сарадња“ уколико нема добре опште политичке климе, уколико нема базе а ова се изграђује у непосредним везама између држава. У крајњој линији билатерални односи су незаменив темелј и услов билоих (или горијих) односа и веза, опште политичке климе. Међузависност је очита. Нема зграде без темеља, нити је она завршена ако нема крова.

Речено друкчије, већ и сама жеља да се наши билатерални односи са земљама које је посетио председник Тито унапреде, била је довољан разлог за његову путовања. Околност да су те везе, односи и сарадња пријатељски и развијени, омогућила је да се више пажње по-

свети заједничким бригадама на континенту, и шире.

Шта је заједнички именитељ разговора председника Тита у Белгији, Луксембургу, Холандији, са канцеларом Брантом и председником Помпидуом. Преведено и изнад свега констатовано је да сви желимо боље односе у Европи, да се поспеши процес попуштања, да се унапреди сарадња у свим доменима међу свим државама, да се заједнички ради на превазилажењу блоковских деоба континента. Европа је подељена војно-политички и економски. Прва деоба носи сталну претњу по мир, друга јој иде на руку, јер продубљује, превасходно на економском терену и у области технологије, разлике које су иначаке.

Према томе, реч је о потреби стварања најпогоднијих услова за ублажавање деоба и развијање веза и сарадње у свим областима живота на континенту, међу свим државама, без дискриминације и било каквих изузетака.

Заједничко нам је и схватање да се европска стварност не може никаквим потезима променити преко ноћи. Она мора да се изложи дугорочном и стрпљивом процесу мењања, при чему не бити излагана многим искушењима и минама заосталим из доба хладног рата, из доба када су идеје деобе биле највиша државничка мудрост и врлина.

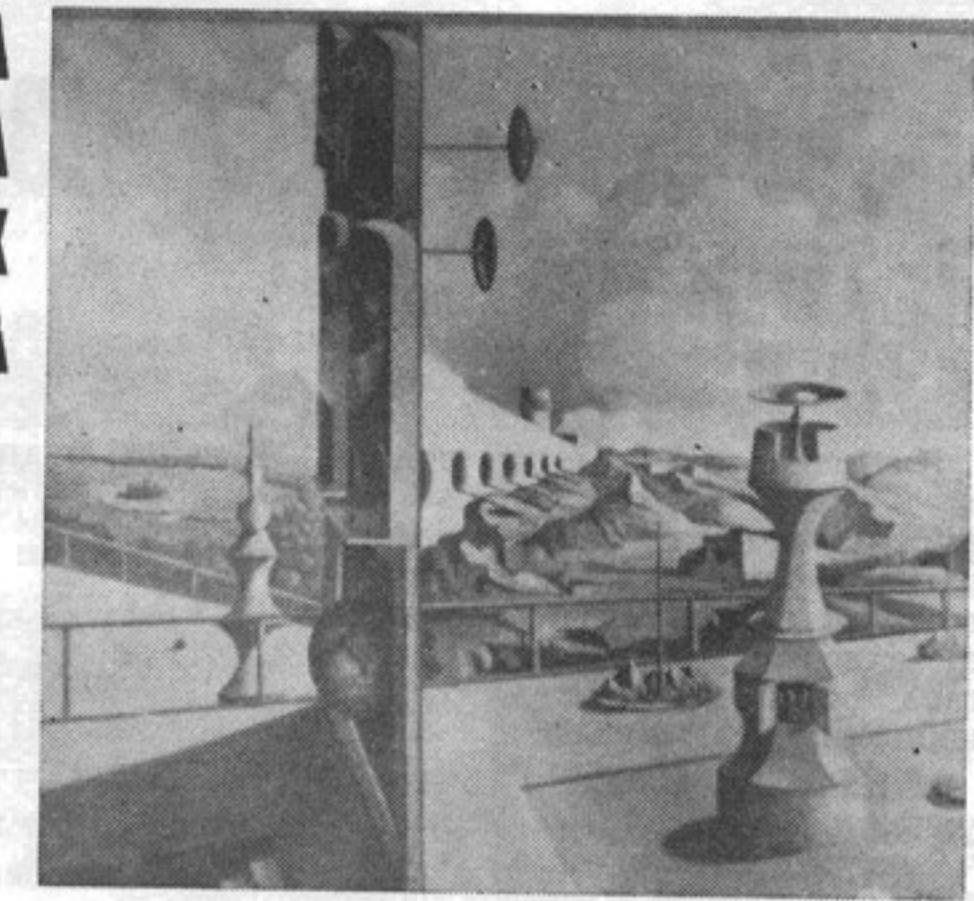
У том смислу су протекли и сви разговори председника Тита и његових домаћина, у Бриселу, Луксембургу, Бону, Хагу и Паризу, у анализама идеја о европским заједничким договорима, пре свега о предвиђеној конференцији о безбедности. Сви су се сложили да је тај сусрет неопходан, али да га треба бржљиво припремити да огромно материјално богатство.

У оквиру прославе Дана ослобођења Обреновца отворена је у суботу, 10. 10. 1970., у Дому ЈНА у Обреновцу седма традиционална изложба обреновачких сликара Илије Вићића, Бранислава Вујићића и Војислава Стаменића. Изложбу је отворио књижевник и ликовни критичар Миленко Радовић из Ваљева. Обреновачки сликари — фантастичари изложили су 26 нових слика насталих у 1970. години. До сада су обреновачки сликари излагали групне и самосталне у Београду, Ваљеву, Сремској Митровици, Приштини, Малом Лошињу, Врњачкој Бањи, Убу итд.

Нихови планови су да самостално изложу: Војислав Стаменић у Вашингтону, Њујорку (Б. В.)

и Чикагу почетком 1971. године, а заједнички би излагали у Швајцарској, Италији и Шведској 1971. и 1972. године. Средином ове године обреновачки сликари и сликари Ваљева и Шапца основали су колонију „Сликарске сабратије“ — која је окупила углавном сликаре фантастичаре и мајсторијаке.

„Сликарске сабратије“ чине тренутно сликари Милић од Мачве, Љуба Поповић, Сава Лобен, Илија Вићић, Бранислав Вујићић и Војислав Стаменић. Прва заједничка изложба ових сликара вероватно ће бити отворена у Београду крајем ове или почетком наредне године.

СЕДМА ИЗЛОЖБА ОБРЕНОВАЧКИХ СЛИКАРА

Бранислав Вујићић:
Плама и осека.

„ЗА“ ИЛИ „ПРОТИВ“ ЗДРУЖЕНОГ ПРЕДУЗЕБА

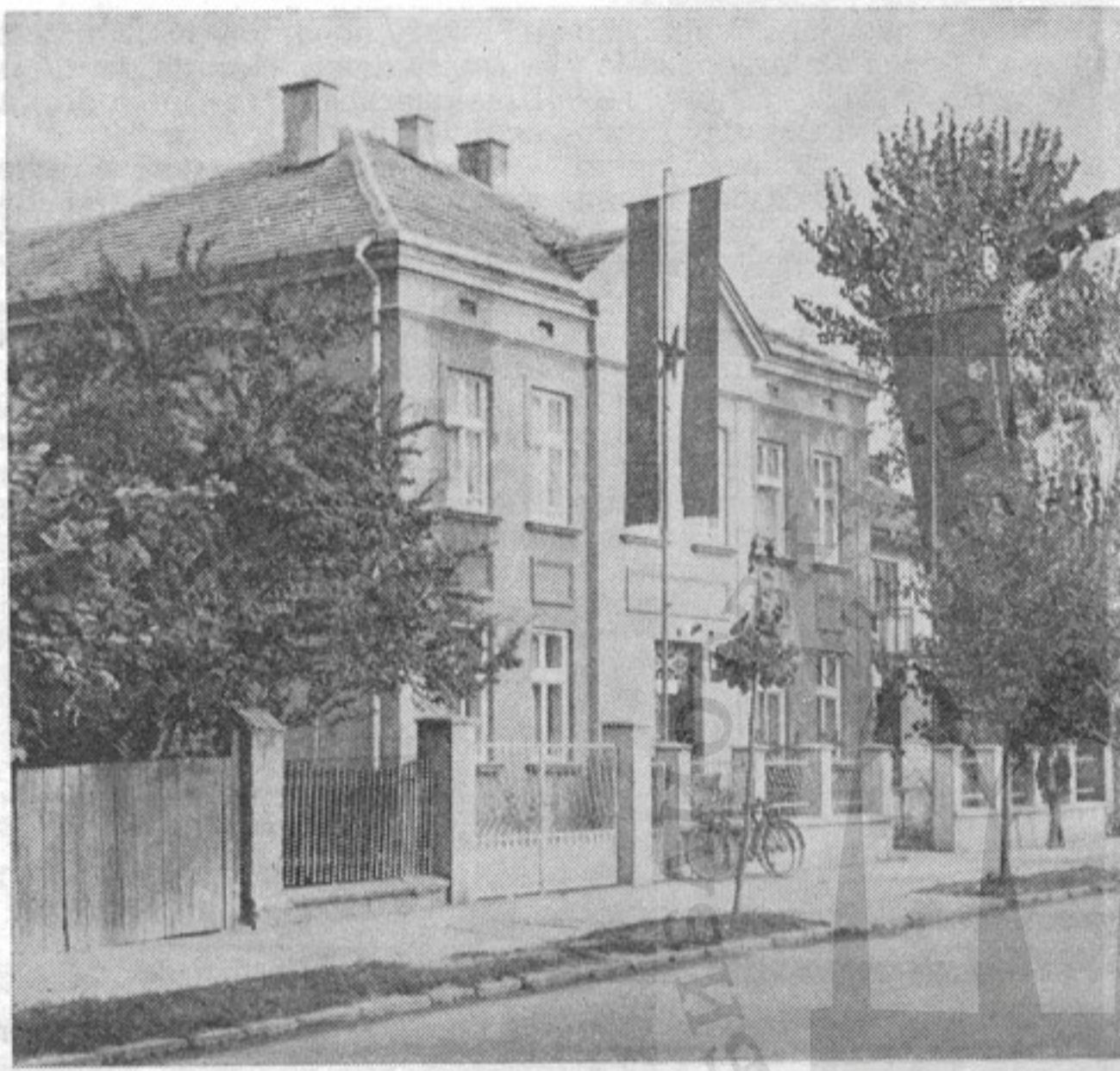
Најбоља — прва изборна јединица

Из извештаја које су подне-
ле комисије за спровођење ре-
ферендума организација учесни-
ка на референдуму, може се ви-
дети да су резултати референ-
дума веома добри. Даћемо пре-
глед остварених резултата по
изборним јединицама.

У ИГП „14. Октобар“ било је
уписано у гласачки списак 894
члана радне заједнице, од чега
није гласало 56 чланова радне
заједнице или 6,3%, док је гла-
сало 838 члanova радне заједни-

У нашој радној организацији,
по изборним јединицама, одно-
сно гласачким местима, резул-
тати су следећи:

- У Првој изборној јединици — гласачко место број 1, које обухвата чланове радне заједнице Обрачунске јединице Фабрике глинених производа у Ваљеву, било је уписано у гла-
сачки списак 55 члanova радне

Први октобар, дан референдума биће значајан у историји будућег предузећа. Управна зграда ИГП „14. октобар“ — Обреновац.

це, од чега 813 члanova „ЗА“, заједнице. Свих 55 гласали су 22 члана „ПРОТИВ“, и набена 3 листића неважећа. Изражено у процентима, у односу на уписане гласало је 93,7% а у односу на гласале, гласало је „ЗА“ 97,0%.

У „Колору“ било је уписано у гласачки списак 267 члanova радне заједнице, од чега није гласало 41 члана или 15,0%, док је гласало 226 члanova, од чега 195 члanova „ЗА“, 26 члanova „ПРОТИВ“. Набено је 5 неважећих листића. Изражено у процентима, у односу на уписане, гласало је 85,0% а у односу на гласале, гласало је „ЗА“ 86,0%.

У „Бранку Плећашу“ било је уписано у гласачки списак 179 члanova радне заједнице, од чега није гласало 9 члanova или 5,0%, док је гласало 170 члanova, од чега 148 члanova „ЗА“, 22 члана „ПРОТИВ“. Неважећих листића није било.

Изражено у процентима, у односу на уписане, гласало је 95%, а у односу на гласале, гласало је „ЗА“ 87,0%.

У „Елану“ било је уписано у гласачки списак 230 члanova ра-
дне заједнице, од чега није гла-
сало 12 члanova или 5,2%, док је гласало 218 члanova, од чега 154 члanova „ЗА“, 60 члanova „ПРОТИВ“. Набено су 4 листића неважећа. Изражено у про-
центима, у односу на уписане гласало је 94,8%, а у односу на гласале, гласало је „ЗА“ 70,7%.

Раднички савети су прихватили извештаје комисија за спро-
вођење референдума и својим
одлукама објавили члановима
радних заједница да је спрове-
ден референдум у вези са ор-
ганизовањем Здруженог преду-
зећа УСПЕО у свим колекти-
вима.

На једничкој седници четири радничка савета усвојени су документи о оснивању здруженог предузећа.

● У другој изборној јединици која обухвата чланове радне заједнице — радне јединице грађевинске оперативе Обреновац, било је уписано у гласачки списак 187 члanova радне заједнице. Од тога броја није изашло на гласање 19 члanova, док је гласало 168 члanova, и то 162 члана „ЗА“, или 86,6%, 5 члanova „ПРОТИВ“ или 2,6%. Један листић је оглашен неважећим, или 0,6%.

- У трећој изборној јединици која обухвата чланове радне заједнице — радне јединице грађевинске оперативе Београд, било је уписано у гласачки списак 201 члан радне заједнице. Од тога није изашло на гласање 20 члanova, док је гласало 181 члана, и то 180 члanova „ЗА“, или 89,5%, 1 члана „ПРОТИВ“ или 0,5%. Неважећих листића није било.

- У четвртој изборној јединици која обухвата радне јединице: Машино транспортног парка, Трговине, и Друштвеног стандарда, било је уписано 154 члана радне заједнице, од ког броја није изашло на гласање 5 члanova, док је гласало 149 члanova, и то 139 члanova „ЗА“, или 90,2%, 9 члanova „ПРОТИВ“, или 5,8%, а 1 листић је оглашен неважећим или у процентима 0,8%.

- У петој изборној јединици која је обухватала чланове радних јединица: Управа предузећа, Заједничке службе и Радна јединица за производно-техничка питања, била су уписана 94 члана радне заједнице. Није изашло на гласање 11 члanova, док је гласало 83 члана, и то 77 члanova „ЗА“, или 81,9%, 6 члanova „ПРОТИВ“ или 6,4%. И у овој изборној јединици није на-
ђен ни један неважећи гласачки листић.

Најбоље резултате како у по-
гледу гласалих од броја уписаних,
тако и у погледу гласалих
„ЗА“ имали су чланови радне
заједнице Прве изборне једини-
це — гласачког места број 1 и
2. — РАДНА ЈЕДИНИЦА ЗА
ПРОИЗВОДЊУ ГРАЂЕВИН-
СКОГ МАТЕРИЈАЛА, којој, пре-
ма одлуци Извршног одбора
Синдиката, припада и право да
искористи аутобус без накнаде
у рекреационе сврхе, за зајед-
нички излет.

Вукман ШБЕПАНОВИЋ

У СЛИЦИ И РЕЧИ

НА ДАН РЕФЕРЕНДУМА

Већ у раним јутарњим часовима радници четири предузећа похитали су на биралишта да даду свој глас за стварање Здруженог предузећа. Тога дана обишли смо сва изборна места и нашег рапорта у слици и речи.

Обреновац — Грађевинска оператива. До 8 часова гласало 129 (од 171 уписаных).

Обреновац — Машино транспортно парко, Друштвени стандард, Трговина. До 8 часова гласало 124 (154).

Београд — „Елан“. До 8,30 часова гласало 120 од уписаных 230 члanova.

Земун — „Бранко Плећаш“. До 11 часова гласало 150 од уписаных 179 радника.

Земун — „Колор“. До 12 часова гласало 203 радника од уписаных 267.